

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/34/2022
Identifikačné číslo spisu:	1510228256
Dátum vydania rozhodnutia:	25.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1510228256.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu: SMD Zákopčie, družstvo, so sídlom 023 11 Zákopčie, IČO: 36 010 855, zast. Advokátska kancelária JUDr. Chlapík s. r. o., so sídlom Sládkovičova 167/13, 010 01 Žilina, IČO: 47 232 072, proti žalovanému: Mestská časť Bratislava - Jarovce, so sídlom Palmová 394/1, 851 10 Bratislava, IČO: 00 304 603, zast. JUDr. Tatiana Harmatová, advokátka, so sídlom Podháj 61, 841 03 Bratislava, o zaplatenie 14 434,21 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 29Cb/130/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 17. júna 2021, č. k. 4Cob/79/2021-247, takto

rozhodol:

I. Dovolenie odmieta.

II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 17. júna 2021, č. k. 4Cob/79/2021-247, na základe odvolania žalobcu potvrdil rozsudok Okresného súdu Bratislava V (ďalej aj „súd prvej inštancie“) z 26. septembra 2019, č. k. 29Cb/130/2011-189, spolu s opravným uznesením súdu prvej inštancie z 20. novembra 2020, č. k. 29Cb/130/2011-218 a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

2. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva, že potvrdzovaným rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol a žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalobca sa žalobou domáhal zaplatenia vo výške 14 434,21 eur s príslušenstvom titulom objednávky č. 23/2006, ktorou si žalovaný mal objednať zbúranie starej školy. Súd prvej inštancie uzavrel, že vykonanie časti búracích prác starej školy v mesiacoch máj - jún 2006 žalobcom je nesporné. Vzhľadom na to, že strany sporu nemali platne uzatvorenú zmluvu o dielo, žalobca sa mohol zaplatenia ceny za vykonané práce titulom bezdôvodného obohatenia domáhať hneď po ukončení búracích prác, t. j. v mesiac máj, resp. jún 2006. Žaloba bola podaná dňa 8. decembra 2010, teda po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty. Ďalej nebolo v konaní preukázané, že búracie práce zahŕňali aj odvoz stavebného odpadu z medziskládky na skládku a žalobca predloženými listinnými dôkazmi odvoz

na riadnu skládku odpadu nepreukázal. Z uvedených dôvodov súd prvej inštancie žalobu zamietol.

3. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca odvolanie pre nesprávny procesný postup súdu, ktorým mal súd znemožniť strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pre nesprávne skutkové zistenia a pre nesprávne právne posúdenie veci.

4. Odvolací súd s odvolacími námietkami žalobcu nesúhlasil a považoval ich za nedôvodné. Súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil, pričom v odôvodnení rozsudku zrozumiteľne a náležitým spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k záveru o dôvodnosti žaloby. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie jasne, zrozumiteľne a presvedčivo vysvetlil, ako vyhodnotil žalobcom predložené písomné dôkazy. Odvolací súd sa plne stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie po doplnení dokazovania, že v konaní nebola preukázaná dohoda sporových strán na cene diela, resp. na spôsobe jej určenia alebo že by zmluvné strany chceli uzatvoriť zmluvu o cene diela. Žalobca v konaní žiadnym dôkazom nevedel preukázať, že predmetom zmluvy bol odvoz sutiny na skládku a ani to, že odpad na skládku skutočne odviezol. Ako správny preto odvolací označil záver súdu prvej inštancie, že neprišlo k platnému uzatvoreniu zmluvy o dielo. K otázke premlčania ceny za búracie práce odvolací súd uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca vykonal časť búracích prác starej školy v mesiacoch máj - jún 2006, keďže práce boli dokončené spoločnosťou DOMSTAV PLUS, s.r.o. ktorá práce dokončila 14. júna 2006. Sporové strany nemali platne uzatvorenú zmluvu o dielo, žalobca sa preto mohol zaplatať ceny za vykonané práce titulom bezdôvodného obohatenia domáhať hneď po ukončení búracích prác, t. j. v máji, resp. v júni 2006. Premlčanie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa riadi právnou úpravou zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), pričom bezdôvodné obohatenie vzniká už samotným prijatím tohto plnenia, odkedy začína plynúť objektívna premlčacia lehota. Začiatok behu premlčacej doby sa neodvíja od vedomosti oprávneného o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa obohatil. Žaloba bola podaná dňa 8. decembra 2010, teda po uplynutí štvorročnej premlčacej lehoty. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C. s. p.“) ako vecne správny potvrdil. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

5. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorým dovolaciemu súdu navrhuje, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spolu s rozsudkom súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Dovolací dôvod vymedzil žalobca poukazom na § 420 písm. b/ C. s. p. Konanie sa podľa dovolateľa viedlo na strane žalovaného s osobou, ktorá nemá spôsobilosť na práva a povinnosti. Súd za žalovanú označil „Mestská časť Bratislava - Jarovce“, čo je územný celok (Jarovce) mestskej časti Bratislava. Je teda zrejmé, že takto označený žalovaný nie je fyzickou a ani právnickou osobou, preto nemôže mať procesnú subjektivitu a nemôže byť ani nositeľom hmotného práva. Podľa § 61 a § 62 C. s. p. je nedostatok procesnej subjektivity neodstrániteľnou vadou konania, ktorej následkom je obligatórne zastavenie konania. Keďže oba všeobecné súdy popri zamietnutí žaloby rozhodli aj o povinnosti žalobcu nahradiť žalovanému v plnom rozsahu trovy konania, táto výroková časť nie je vykonateľná.

6. K dovolaniu žalobcu doručil súd svoje vyjadrenie žalovaný, v ktorom dovolaciemu súdu navrhol, aby dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a žalovanému priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. Tvrdenie o absencii procesnej subjektivity považuje za tendenčné s cieľom vyhnúť sa súdom uloženou povinnosťou uhradiť trovy konania žalovanému. Samotný žalobca vo všetkých svojich podaniach, vrátane žaloby, označil žalovaného ako „Mestská časť Bratislava - Jarovce“. Mestská časť má ako jeden z územných samosprávnych a správnych celkov Bratislavy priznanú právnu subjektivitu, a to na základe zákona č. 377/1990 Zb., o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o hlavnom meste“). Žalovaný poukázal na ust. § 1a ods. 2 zákona o hlavnom meste, § 18 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a čl. 64 a 65 Ústavy Slovenskej republiky. Z uvedených ustanovení podľa žalovaného

nepochybne vyplýva, že Mestská časť Bratislava - Jarovce je právnickou osobou, má spôsobilosť mať práva a povinnosti a má procesnú subjektivitu. Žalovaný poukázal aj na absurdnosť námietky procesnej subjektivity, keď sám žalobca označil žalovaného ako „Mestská časť Bratislava - Jarovce“ a počas desiatich rokov trvania sporu žalobca ani raz procesnú subjektivitu žalobcu nenamietal.

7. Najvyšší súd, ako súd dovolací (podľa § 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolanie žalobcu je potrebné odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 C. s. p.) dovolací súd uvádza nasledovné.

8. Podľa § 420 písm. b/ C. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal subjektivitu.

9. Podľa § 61 C. s. p. procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva.

10. Podľa § 18 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Právnickými osobami sú: a/ združenia fyzických alebo právnických osôb, b/ účelové združenia majetku, c/ jednotky územnej samosprávy, d/ iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

11. Podľa § 1a ods. 2 zákona o hlavnom meste je mestská časť územným samosprávnym a správnym celkom Bratislavy; združuje obyvateľov, ktorí majú na jej území trvalý pobyt. Mestská časť vykonáva samosprávu Bratislavy a prenesenú pôsobnosť v rozsahu vymedzenom zákonom a štatútom Bratislavy; v tomto rozsahu má postavenie obce.

12. Podľa § 2 ods. 2 zákona o hlavnom meste mestské časti sú právnickými osobami, ktoré za podmienok ustanovených zákonom a štatútom samostatne hospodária s vlastným majetkom a s vlastnými finančnými zdrojmi, ako aj s majetkom, ktorý im bol zverený.

13. Procesná subjektivita sa odvodzuje od hmotnoprávnej subjektivity (označovanej ako právna subjektivita), teda spôsobilosti mať práva a povinnosti. V súlade s citovaným ustanovením § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka disponujú právnou subjektivitou i právnické osoby, vrátane jednotiek územnej samosprávy. Z citovaných ustanovení zákona o hlavnom meste (a zoznamu mestských častí a ich katastrálnych území, ktorý tvorí prílohu k tomuto zákonu) jednoznačne vyplýva, že žalovaný ako mestská časť je právnickou osobou spôsobilou mať práva a povinnosti, čo zakladá aj procesnú subjektivitu žalovaného.

14. Vzhľadom na uvedené dovolacia námietka žalobcu o chýbajúcej procesnej subjektivite žalovaného nie je dôvodná a najvyšší súd prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. b/ C. s. p. nevzhladol. Dovolanie žalobcu preto najvyšší súd podľa § 447 písm. c/ C. s. p. odmietol ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

15. O trovách dovolacieho konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. Žalovanému ako úspešnej sporovej strane v dovolacom konaní priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu.

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.